

Nytt regelverk for radioaktiv forurensning og avfall

Forurensningsloven ble gjort gjeldende for radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall ved forskrift 1. november 2010. Samtidig ble det fastsatt et nytt kapittel om radioaktivt avfall i avfallsforskriften. Dette betyr at radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall skal reguleres etter det samme regelverket som annen forurensning og annet avfall. Det nye regelverket trer i kraft 1. januar 2011.

Endringene vil gi et mer helhetlig og presist regelverk, og anvendelsen av forurensningsloven medfører at all radioaktiv forurensning er forbudt med mindre det foreligger tillatelse fra Statens strålevern. Det er fastsatt overgangsbestemmelser for kravet om tillatelser. Alle virksomheter som trenger tillatelse etter det nye regelverket må søke om tillatelse så snart som mulig og senest innen utgangen av 2012. Statens strålevern kan pålegge virksomheter å søke om tillatelse innen en kortere frist.

Foto: Statens strålevern

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981 ble ved forskrift 1. november 2010 nr 1394 gjort gjeldende for radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall. Forurensningsloven administreres av Miljøverndepartementet, og den gjelder for de fleste forurensningskildene, bortsett fra utslipp fra det enkelte transportmiddel. Forskrift om forurensningslovens anvendelse på radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall trer i kraft 1. januar 2011, og den innebærer at

virksomhet som medfører eller kan medføre radioaktiv forurensning må ha individuell tillatelse fra Statens strålevern. Slike tillatelser vil kunne komme i tillegg til tillatelser til andre former for forurensning fra Klima- og forurensningsdirektoratet, eller fylkesmannens miljøvernavdeling.

Statens strålevern er i forskriften gitt myndighet til å gi tillatelse etter forurensningsloven § 11 til virksomhet som medfører eller kan medføre

radioaktiv forurensning, og til å fastsette nærmere vilkår etter forurensningsloven § 16 for å motvirke at slik forurensning fører til skader eller ulemper. Det er nærmere bestemt i forskriftens § 4 annet ledd jf. vedlegg II hva som er å anse som radioaktiv forurensning som ikke kan finne sted uten tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Radioaktivt avfall

Samtidig med at forurensningsloven ble gjort gjeldende for radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall ble det fastsatt et nytt kapittel 16 om radioaktivt avfall i avfallsforskriften (forskrift 1. juni 2004 om gjenvinning og behandling av avfall).

Hva som er å anse som radioaktivt avfall og deponeringspliktig radioaktivt avfall, er fastsatt i forskrift om forurensningslovens anvendelse § 2 bokstav c og d jf vedlegg 1 bokstav a og b.

Virksomheter som håndterer deponeringspliktig radioaktivt avfall skal ha tillatelse fra Statens strålevern. Det samme gjelder virksomheter som håndterer radioaktivt avfall som ikke også er farlig avfall. Virksomheter som har tillatelse til håndtering av farlig avfall etter avfallsforskriften § 11-6, kan i henhold til avfallsforskriften § 16-5 også håndtere radioaktivt avfall som ikke er deponeringspliktig.

Kravet om tillatelse gjelder ikke forhandler som tar imot radioaktivt avfall fra tilsvarende produkter som forhandleren omsetter jf. avfallsforskriftens kapittel 1 og forskrift 29. oktober 2010 nr. 1380 om strålevern og bruk av stråling.

Det følger av det nye regelverket at alt radioaktivt avfall skal håndteres forsvarlig, og at avfallet skal leveres til de som har tillatelse til å håndtere slikt avfall. Ved levering skal det radioaktive avfallet deklarerer slik at den videre håndteringen av avfallet kan skje på en forsvarlig måte. Avfallet skal deklarerer på samme deklarasjonsskjema som gjelder for farlig avfall. Skjemaet kan bestilles hos Norsas, <http://www.norsas.no/>. Her finnes også en nærmere veiledning om utfylling av skjemaet.

De som håndterer radioaktivt avfall vil få plikt til å rapportere årlig om avfallet til Statens

strålevern. Nærmere retningslinjer for rapporteringen vil bli utarbeidet av Strålevernet og gjort tilgjengelig på våre nettsider.

Overgangsordninger for krav om tillatelse

I forskriften om forurensningslovens anvendelse § 8 er det fastsatt nærmere overgangsbestemmelser for krav om tillatelse. Alle virksomheter som trenger tillatelse etter det nye regelverket må søke om tillatelse så snart som mulig og senest innen utgangen av 2012. Dersom det anses nødvendig kan Statens strålevern pålegge virksomheter å søke om tillatelse innen en kortere frist.

Vedtak og godkjenninger gitt i medhold av forskrift 21. november 2003 nr. 1326 om strålevern og bruk av stråling § 5 bokstavene o, p eller q og kapittel V vil gjelde til de er erstattet av tillatelse etter forurensningsloven, men er ikke i noe tilfelle gyldige etter 1. januar 2014.

Virksomhet som krever tillatelse etter forurensningsloven og som er igangsatt før forskriften trer i kraft, men som ikke tidligere har hatt godkjenning etter forskrift 21. november 2003 nr. 1326 om strålevern og bruk av stråling § 5 bokstavene o, p eller q og kapittel V, kan fortsette til virksomheten får tillatelse etter den nye loven. Uten slik tillatelse må virksomheten stanse før 1. januar 2014.

For å sikre en fortløpende saksbehandling av søknader om utslippstillatelse anbefales det å søke om ny tillatelse i god tid før godkjenninger etter det tidligere regelverket utløper. Virksomheter som har godkjenninger som utløper 31.12.10 anbefales å søke så snart som mulig.

Det vil bli utarbeidet nye søknadsskjema for tillatelser etter forurensningsloven. Disse vil bli lagt ut på Strålevernets nettsider. Søknader om utslippstillatelser vil bli behandlet etter saksbehandlingsreglene i forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning kapittel 36.

Forskriftene finner du under regelverk på www.stralevernet.no.